

امام فمینی رحمۃ اللہ علیہ و مفاهیم اخلاقی

(۶)

تصحیح صدر

www.ketab.ir

معصومه طلوع

سرشناسه: طلوع، معصومه

عنوان و نام پدیدآور: شرح صدر/ نویسنده معصومه طلوع.

مشخصات نشر: تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج، ۱۳۸۵.

مشخصات ظاهری: ۹۲ ص.

فروست: امام خمینی(س) و مفاهیم اخلاقی: ۶.

شابک: ISBN: 978 - 964 - 335 - 791 - 7

وضعیت فهرست‌نویسی: فبا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۹۱ - ۹۲؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹ - ۱۳۶۸. - نظریه درباره سعه صدر/ سعه صدر/ اخلاق اسلامی.

شناسه افزوده: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، دفتر قم، مؤسسه چاپ و نشر عروج.

رده‌بندی کنگره: ۴ ش ۸ ط ۴/ ۲۵۰ BP

رده‌بندی دیوبی: ۶۳۲ / ۲۹۷

شماره کتابشناسی ملی: ۴۲۳۶۶ - ۸۴ م

کد/ م ۲۰۰۸

www.ketab.ir

مؤسسه چاپ و نشر عروج

شرح صدر

نویسنده: معصومه طلوع

ناشر: چاپ و نشر عروج (وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س))

چاپ چهارم: ۱۴۰۲ ۵۰۰ نسخه

قیمت:

101027000100704

شرح صدر

- خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فخررازی، فروشگاه مرکزی، تلفن: ۶۶۴۰۴۸۷۳ - دورنگار: ۶۶۴۰۰۹۱۵

- خیابان انقلاب، تقاطع حافظ، فروشگاه شماره ۱، تلفن: ۶۶۷۰۱۲۹۷

مراکز پخش: - خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری، فروشگاه شماره ۲، تلفن: ۶۶۹۵۵۷۳۷

- حرم مطهر حضرت امام خمینی(س)، ضلع شمالی، فروشگاه شماره ۳، تلفن: ۵۵۲۰۳۸۰۱

- کله نمابندگهای فروش در استانها

نشانی الکترونیکی: pub@imam-khomeini.ir

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	پیش‌گفتار
۱۳	درآمد
۱۷	عوامل مؤثر در شرح صدر و ضیق آن
۱۷	۱. عوامل مؤثر در شرح صدر
۱۸	الف. معرفت
۲۱	ب. عبادت
۲۵	ج. ذکر
۳۵	ه. ذکر، منشأ بزرگواری
۳۸	۲. عوامل مؤثر در ضیق صدر
۳۸	الف. جهل
۳۹	ب. غفلت از یاد خدا
۴۱	چگونگی اهل ذکر شدن
۴۳	تأثیرات شرح صدر
۴۳	۱. وسیله بودن در راه کمال
۴۴	۲. معرفت و شرح صدر
۴۵	۳. تواضع
۴۷	۴. شرح صدر و غبطه
۴۸	۵. انس انسان با خداوند
۴۹	۶. شرح صدر و طمأنینه

- ۵۶ .۷. شرح صدر و تحمل بارهای سنگین
- ۶۱ .۸. شرح صدر، لازمه تعلیم و تربیت
- ۶۳ تأثیرات ضیق صدر
- ۶۴ کبر چیست و متکبر کیست؟
- ۶۶ مبدأ تکبر
- ۶۸ عوارض تکبر
- ۶۹ ۱. حبّ نفس
- ۷۰ ۲. احتجاب از حق
- ۷۳ شرح صدر کلید مبارزه با کبر
- ۷۶ تفاوت عزّت نفس با تکبر
- ۷۸ فرق تملّق و تواضع
- ۸۱ بازیابی خود
- ۸۱ ۱. راه تشخیص شرح صدر
- ۸۲ الف. اهمیت ندادن به جمال و کمالات مادی
- ۸۲ ب. غالب شدن بر تمام واردات قلبی خود
- ۸۲ ج. قابلیت کسب همه کمالات
- ۸۳ د. حبّ خداوند را در دل داشتن
- ۸۵ تأثیرات انقطاع از خود
- ۸۵ الف. انقطاع از عالم
- ۸۷ ب. طمّاع نبودن
- ۸۷ ج. دوری از هوای نفس
- ۸۸ د. نورانی شدن فعل و قول
- ۸۸ ۲. راه تشخیص ضیق صدر
- ۹۱ کتاب نامه

مقدمه

حجاب‌های چندی، نسل جوان را از شناخت اندیشه‌های جامع و منظومه فکری و گستره شخصیت امام خمینی علیه السلام باز می‌دارد. یکی از این پرده‌ها، حجاب معاصریت یا هم روزگاری است. این نکته موجب شده است تا دقیقاً گستره و نمود اندیشه و آراء امام آن‌گونه که باید، شناخته نشود. غلبه بر این مانع غالباً تنها از طریق گذر ایام حاصل می‌گردد.

دومین حجاب، نقش قدرتمند سیاسی امام است. چهره مسلط امام در عرصه سیاست چند دهه اخیر کشورمان، هر چند برکت‌زا و ارجمند بوده، اما مانع از آشکار شدن دیگر ابعاد ایشان گشته است. در نتیجه بُعد سیاسی ایشان بر دیگر ابعاد و به ویژه بعد اخلاقی و عرفانی ایشان غلبه داشته و کسانی که ایشان را می‌شناسند بیش‌تر از رهگذر سیاست است.

سومین حجاب، پیشینه علمی ایشان و واژگان خاصی است که برای بیان اندیشه‌های خود برمی‌گزینند. ایشان به دلیل بهره‌مندی گسترده از دانش‌های مختلف اسلامی چون فقه، اصول، تفسیر، کلام، عرفان و فلسفه، دارای واژگانی گسترده بودند. نگاهی به آثاری چون شرح چهل حدیث یا شرح حدیث خود عقل و جهل این نکته را آشکارتر می‌سازد. این گستره واژگانی گرچه بیانگر عمق اندیشه‌های امام است، اما فهم آراء ایشان را برای کسانی که از چنین زمینه‌ای برخوردار نیستند، دشوار می‌نماید.

مجموعه "امام خمینی علیه السلام و مفاهیم اخلاقی" کوششی است برای فرارفتن از پاره‌ای از این حجاب‌ها و آشنا ساختن نسل جوان با یکی از ابعاد اساسی امام؛ یعنی بعد اخلاقی. نویسندگان این مجموعه کوشیده‌اند تا مفاهیم کلیدی اندیشه اخلاقی امام را به گونه‌ای منظومه‌وار توضیح دهند و زمینه را برای درک کامل تری از آراء اخلاقی امام فراهم آورند. مفروض نویسندگان این مجموعه آن بوده است که نقطه عزیمت امام، اخلاق بوده و حتی نگاه ایشان به سیاست از این منظر بوده است، لذا پدید آوردن چنین مجموعه‌ای برای فهم اندیشه مرکزی ایشان لازم است.

در ارائه این مجموعه جنبه‌های زیر مورد توجه خاص نویسندگان بوده است:

۱. رعایت نثر معیار و توجه به اصول درست نویسی؛
۲. رعایت جنبه برانگیزندگی در نوشته، چرا که هدف اخلاق، برانگیختن انسان و تشویق او به تغییر خویش است و در عین حال پابندی به جنبه استدلالی بحث؛
۳. بهره‌مندی از میراث ادبی و اخلاقی گذشته و پیوند آراء امام بدان؛
۴. کوشش جهت ارائه نگاهی تازه و کارگشا به مباحث اخلاقی؛
۵. فراهم آوردن زمینه برای پیش بردن چنین مباحثی با تأکید بر نیازهای جامعه.

با توجه به این نکات، سلسله مباحث "امام خمینی علیه السلام و مفاهیم اخلاقی" فراهم آمد لیکن به دلیل تازگی ممکن است پرسش‌هایی را برانگیزاند که از آن استقبال می‌کنیم و همچون امام بر این باوریم که انتقاد و حتی تخطئه، در نهایت، به سود انسان است.

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی علیه السلام - قم